

Overzicht klimaatmaatregelen Agrarisch Natuur- & Landschapsbeheer 2026

Inhoudsopgave

Beheer peilscheiding	3
Bodemverbetering op grasland	4
Bodemverbetering op bouwland	5

Beheer peilscheiding

Introductie

Maatregelen om water vast te houden op landbouwgrond door peil gestuurde drainage en stuwen helpen in het realiseren van doelstelling voor water en klimaat. Het onderhoud van de peilscheidingen wordt vergoed via dit pakket.

Beheervoorwaarden:

- De peilscheiding wordt jaarlijks schoongemaakt en/of onderhouden

Pakketten

Vergoeding per m2

De rustperiode betreft de periode:

- a) Beheer peil gestuurde drainage

€ 43

Bodemverbetering op grasland

Introductie

Dit pakket richt zich op verbetering van de bodem van grasland door het opbrengen van organische mest, bodemverbeteraars of met plantenresten. De structuur, chemische samenstelling en bodemleven hebben hier baat bij en dit ondersteunt de productiefunctie. Doordat er organische stof wordt toegevoegd aan het perceel, houdt de bodem meer koolstof vast en verbetert de infiltratiecapaciteit van de bodem én kan de bodem het vocht beter vasthouden.

De twee pakketten op grasland (a en d) onderscheiden zich door het feit dat variant a zich beperkt tot bemesten met ruige stalmest op grasland, daar horen de indicatorsoorten bij. Bij variant d mag naast ruige mest ook andere bemesting plaatsvinden. vanwege de ruimere mogelijkheden is de vergoeding voor d een stuk lager.

Beheervoorwaarden

- **Pakket a:** Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst B](#), aanwezig in transect (1 april – 1 oktober).
- Bemesting is alleen toegestaan met vaste storrijke mest.
- De vaste storrijke mest wordt in één keer opgebracht.
- Op de oppervlakte wordt ten minste 10 en maximaal 20 ton vaste mest per ha uitgereden.
- Van 1 maart tot en met 15 juni is weiden toegestaan met max. 2 gve per ha.
- Het gewas wordt jaarlijks na 15 juni en voor 1 augustus afgevoerd door middel van maaien en afvoeren. Tweede/derde keer maaien en afvoeren is toegestaan.
- **Pakket d:** Vaste mest of bodemverbeteraars voor grasland wordt in één keer opgebracht.
- De mest of bodemverbeteraars wordt direct na opbrengen ondergewerkt (wettelijke verplichting).
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- **Pakket a, d:** Vaste mest wordt opgebracht. Vaste mest betreft niet-verpompbare dierlijke meststoffen conform Besluit Meststoffen 1Ai; [Bijlage i](#) uit [Uitvoeringsregeling Meststoffenwet \(Tabel I\)](#) rund (10,13), paard (25), schaap (56)).
- De wettelijke uitrijperioden worden gevolgd.

Pakketten

Vergoeding per ha

a) Bodemverbetering grasland met enkel vaste storrijke mest	€1250
d) Bodemverbetering grasland met vaste mest of bodemverbeteraars	€ 110

Meldingen van gevonden nesten

Binnen 1 week uitgevoerd beheer melden, per perceel via mijnboerennatuur.nl

Bodemverbetering op bouwland

Introductie

Dit pakket richt zich op verbetering van de bodem van grasland door het opbrengen van organische mest, bodemverbeteraars of met plantenresten. De structuur, chemische samenstelling en bodemleven hebben hier baat bij en dit ondersteunt de productiefunctie. Doordat er organische stof wordt toegevoegd aan het perceel, houdt de bodem meer koolstof vast en verbetert de infiltratiecapaciteit van de bodem én kan de bodem het vocht beter vasthouden.

Het onderscheid tussen pakket b en c is dat in pakket b vaste mest of bodemverbeteraars worden toegepast die wettelijk direct moeten worden ondergewerkt, terwijl in pakket c gewasresten en bodemverbeteraars zonder dierlijke meststoffen worden aangebracht die niet wettelijk ondergewerkt hoeven te worden, maar die in dit pakket wel binnen twee weken worden ondergewerkt tegen vergoeding.

Beheervoorwaarden

- **Pakket b:** Vaste mest en/of bodemverbeteraars met dierlijke meststoffen worden opgebracht.
- De mest en/of bodemverbeteraars worden in één keer opgebracht.
- De mest en/of bodemverbeteraars worden direct na opbrengen ondergewerkt (wettelijke verplichting).

De vaste mest betreft niet-verpompbare dierlijke meststoffen conform Besluit Meststoffen 1Ai; Bijlage i uit Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (Tabel I) rund (10,13), paard (25), schaap (56)).

- **Pakket c:** Plantenresten en/of bodemverbeteraars zonder dierlijke meststoffen worden opgebracht.
- Plantenresten en/of bodemverbeteraars worden in één keer opgebracht.
- Plantenresten en/of bodemverbeteraars worden binnen twee weken na opbrengen ondergewerkt.

Plantresten (a), [lijst a](#) conform 6 (b) en/of andere bodemverbeteraars (c).

- **Pakket b en c:** Volg [de lijsten van toegestane meststoffen en bodemverbeteraars](#) zoals opgenomen in bijlage 4 bij de SVNL.
- De wettelijke uitrijperioden worden gevolgd.

Pakketten

Vergoeding per ha

b) Bodemverbetering bouwland met vaste mest of bodemverbeteraars	€110
c) Bodemverbetering bouwland met gewasresten, incl. stro groenbemesters en onderwerken	€300

Meldingen van gevonden nesten

Binnen 1 week uitgevoerd beheer melden, per perceel via mijnboerennatuur.nl

Projectdetails

Projectperiode: 2023-2028
Opgesteld door: Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land & Dijken
Financier: Europese Unie, Provincie Noord-Holland, HHNK
Contactpersoon: Tessa Hoogeveen, vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Water,
Land & Dijken
Versie: 27-11-2025
Foto voorpagina: Loek Londo